

Venäjän hyökkäyksen talousvaikutukset

[7.4.2022]

Markus Lahtinen

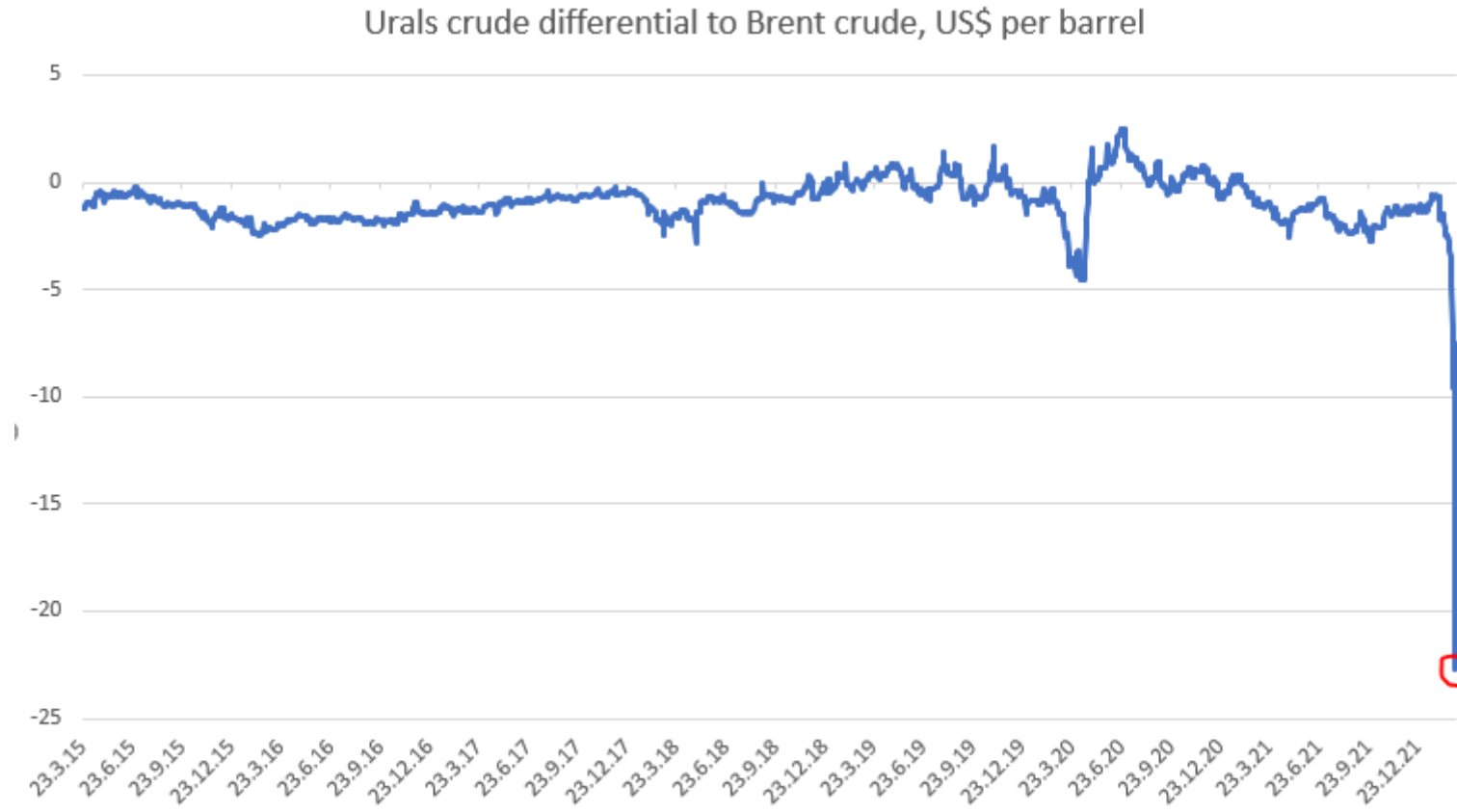
VENÄJÄN TALOUDEN ROMAHDUS

- Taloudellista toimintaa vaikeuttavat todella paljon:
  - Pakotteet suoraan
  - Maksuliikenteen hankaloituminen selvästi
  - Yritysten vetäytyminen markkinoilta (kannanotto, mainehaitta, pelko uusista pakotteista)
  - Kuljetusyhteyksien katkeaminen
- Vienti ja tuonti tyrehtyvät (poikkeus vielä kaasu)
- Venäjä yhä riippuvaisempi energian viennistä, joutuu myymään alennuksella.
- Ulkomaiset kulutustavarat ja tuotantopanokset vähenevät radikaalisti
  - Kotimainenkin tuotanto joutuu suuriin vaikeuksiin
- Tuotanto ja kansalaisten elintasoon laskevat rajusti
- Venäjä siirtyy yhä enemmän komentotaloudeksi
- Komentotalous ei romahda kuten finanssimarkkinat
  - Kulissit pysyvät pystyssä joten kuten, mutta alamäki paha

Öljy

URALS- BRENT

Source: Bloomberg Chart: @JavierBlas

Maakaasu

[Summary](#)[Forecast](#)[Stats](#)[Download ▾](#)[Alerts](#)

Rupla-dollar

Russian Ruble

20

Summary

Forecast

Stats

Download ▾

Alerts

Aika mennyt ei enää palaa

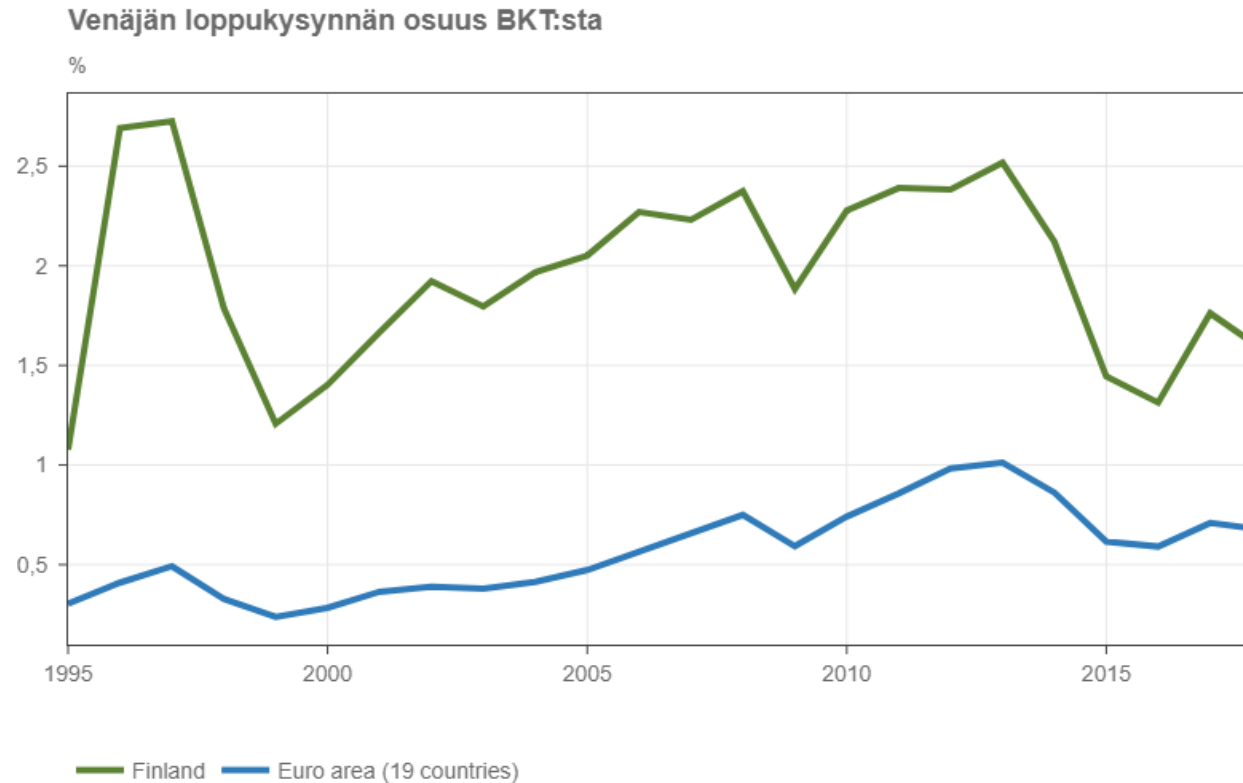
- Luottamuksen voi menettää vain kerran
- Putinin ei voi enää palata rauhan ajan presidentiksi.
- Sen jälkeenkin, kun Putinin aika Venäjän johdossa on lopulta ohitse, Venäjään liittyy suunnaton maariski, jonka seurauksena mitään investointia Venäjälle on vaikea perustella.
- Ulkomaisten toimijoiden poistuminen Venäjän markkinoilta sekä nopeuttaa Venäjän talouden lamaantumista että estää sen palautumisen kriisin jälkeen.
- Ainoastaan perustavaa laatua oleva muutos venäläisessä yhteiskunnassa ja sen hallintomallissa voi enää palauttaa ulkomaisten investoijien luottamuksen Venäjään kohdemaana.

VENÄJÄN TALOUDEN MERKITYS

- Venäjän ja Ukrainan talouksien osuus maailmantaloudesta pieni, mutta...
- Kaasu 38 % EU:n tuonnista
  - Varastoilla ja korvaavalla tuonnilla pärjätään seuraavan kylmään kauteen, mutta pysyvä korvaaminen nopeasti vaikeaa ja maksaa.
  - Hinta pysyy korkealla.
- Öljy
  - Ei vaikuta suoraan öljyn tuotantoon ja päättyy joka tapauksessa maailmanmarkkinoille.
  - Muilla tuottajilla kapasiteettia lisätä.
  - Hinta laskee nykyisestä, mutta korkeammalla kuin aiempi tasapainotaso.
- Vehnä, RU ja UA 25% maailman viennistä. Maissi 20%
  - Sota vaikuttaa tuotantoon.
  - Hinta pysyy korkealla, ja aiheuttaa suuria ongelmia erityisesti kehittyvissä maissa.
  - Lannoitteiden hintojen nousu pahentaa tilannetta.
- Kriittisiä raaka-aineita:
  - Puolijohteiden valmistukseen
  - Lannoitteisiin

VENÄJÄN SUORA KYSYNTÄVAIKUTUS

Lähde: OECD, PTT

SOTATALOUS MYÖS EU:SSA

- Finanssipolitiikan säännöt jatkavat tauolla
- EKP ei nosta korkoja aiemmin odotetussa tahdissa
- Julkiset menot ja investoinnit kasvavat selvästi kaikissa skenaarioissa
  - Puolustus
  - Energia
  - Tuet (kotitaloudet, yritykset, maatalous)
  - Jälleenrakennus
- Pakolaisvirrat, Kulutus – Työvoiman tarjonta??
- Muut kuin energia investoinnit (-)
- Kasvu- ja inflaationsysäys

INFLAATIO

- Inflaatio jatkuu vahvana riippumatta siitä miten kriisi päättyy
  - Pitkä kriisi: Julkiset menot, vihreä siirtymä, energia, ruoka,
  - Lyhyt kriisi: Julkiset menot, vihreä siirtymä, energia (-), ruoka (tämä vuosi)
- Ensi vaiheessa kotitalouksien ostovoima heikkenee selvästi
  - Euroopassa palkkojen nousu jäänyt selvästi inflaatiosta.
  - Onneksi vielä koronasäästöjä.
- Palkat seuraavat perässä.
- Julkisen alijäämän kasvua hillitsee hintojen nousu, inflaatioverotus
- Hallitsematon inflaatio luo epävakautta: Miten estää inflaation riistäytyminen?

SODAN UHKA – KULUTUS JA INVESTOINNIT

- Hyvin paljon kiinni tulevasta sodan kulusta
- Vähentää säästämistä ja lisää kulutusta
- Reaalitulot laskevat – Työllisyyden paraneminen tukee
- Asuininvestoinnit
  - Tulot
  - Epävarmuus
  - Reaalikorot
- Maariski
- Muuttunut ympäristö pakottaa myös yritykset investoimaan

HELPPOA TIETÄ RAUHAAN EI OLE

- (Talous)politiikan suunnittelun perustana pitää oletus siitä, että kaikki tiet rauhaan ovat täynnä yllätyksiä ja vaaroja.
- Ajatus siitä, että ainakaan talouspolitiikassa jätetään jokin toimenpide tekemättä vastareaktion pelossa, johtaa aina vain pahenevaan tilanteeseen.
- Tie rauhaan ei ole mahdollinen ilman riskinottoa ja valmiutta kohdata taloudellisia takaiskuja.